

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ ТА ХІРУРГІЧНИХ ХВОРОБ

Затверджено
наказом ректора ВНУ імені Лесі Українки
від 16 січня 2026р. № 203

ІНСТРУКЦІЯ № 101
з охорони праці та безпеки життєдіяльності
навчально-наукової лабораторії
Серцево-легенева реанімація. Домедична допомога.

1. Загальні положення

- 1.1. Лабораторія призначена для відпрацювання практичних навичок серцево-легеневої реанімації та домедичної допомоги.
- 1.2. До роботи в лабораторії допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж та первинний інструктаж на робочому місці і ознайомилися з правилами експлуатації специфічних тренажерів:
 - симулятори кровотеч,
 - моделі невідкладної допомоги при пневмотораксі,
 - тренажери катетеризації, епідуральних ін'єкцій, накладання швів,
 - протипролежнева система,
 - модель для практики промивання шлунку,
 - апарати ШВЛ,
 - дефібрилятор.
- 1.3. Студенти повинні дбайливо ставитися до обладнання лабораторії.
- 1.4. Робота дозволяється лише у змінному взутті (або бахілах) та чистому медичному одязі і в рукавичках, особливо при використанні імітаторів крові та проведенні маніпуляцій.
- 1.5. Заборонено виносити обладнання за межі лабораторії без дозволу відповідальної особи.
- 1.6. Учасники занять зобов'язані дотримуватись правил протипожежної безпеки та санітарно-гігієнічних норм.
- 1.7. У приміщенні лабораторії забороняється приймати їжу, напої, а також користуватися відкритого вогню.
- 1.8. Кожен учасник навчального процесу зобов'язаний знати місцезнаходження аптечки першої допомоги та засобів пожежогасіння.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Перевірити цілісність манекенів, електричних кабелів тренажерів та обладнання.

203

- 2.2. Переконатися у стійкості медичних кушеток, столів та манекенів, справності механізмів (фіксація коліс, гальм, регулювання секцій візків, функціонального ліжка).
- 2.3. Одягти медичний халат, відповідні засоби індивідуального захисту (медичні рукавички, маски), якщо того вимагає специфіка заняття.
- 2.4. Звільнити робочу зону від зайвих речей (сумок, верхнього одягу), щоб не створювати перешкод під час відпрацювання практичних навичок.

3. Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. **Обладнання використовувати лише за призначенням та під наглядом викладача!** Не допускати механічних пошкоджень.
- 3.2. Використовувати лише для навчальних цілей.
- 3.3. Забороняється застосовувати симулятори як реальні медичні інструменти для лікування пацієнтів.
- 3.4. Забороняється спрямовувати інструменти у бік інших учасників.
- 3.5. НЕ використовувати реальні рідини, застосовувати імітаційні матеріали, не справжні хімічні речовини та лише рекомендовані витратні матеріали, щоб не пошкодити штучну «шкіру» моделей.
- 3.6. При роботі з візком та ношами дотримуватися правил біомеханіки, щоб уникнути падіння «пацієнта» або травмування спини курсантів. Завжди фіксувати бокові огороження ліжка.
- 3.7. **Робота з манекенами:** Не прикладати надмірних зусиль, що можуть пошкодити тренажер (манекен) та датчики тренажера. Використовувати лише спеціальні лубриканти для повітроводів.
 - При тренуванні з ампутаціями – дотримуватись правил поведінки з муляжами, не використовувати гострі предмети.
 - Контроль інструктором інтенсивності кровотечі та зупинки її у разі неправильних дій учасника.
 - Стежити за ергономікою тіла під час непрямого масажу серця, щоб уникнути травмування власної спини та суглобів.
- 3.8. **Робота з дефібрилятором (АНД):** Категорично заборонено торкатися манекена або пацієнта під час подачі електричного розряду. Проводити процедуру, перебуваючи на гумовому коврику. Перед розрядом гучно попередити: «Усім відійти!».
- 3.9. **Гігієна:** При проведенні штучного дихання «рот-в-рот» обов'язково використовувати бар'єрні засоби (клапани-маски, серветки).
 - Не торкатися очей чи рота після контакту зі штучною кров'ю — вона не призначена для внутрішнього використання.
- 3.10. Забороняється самостійно розбирати тренажери або перемикати внутрішні кабелі без дозволу викладача.

4. Вимоги безпеки по закінченню роботи

- 4.1. Вимкнути все електронне обладнання та від'єднати його від мережі живлення.
- 4.2. Злити залишки рідини з симуляторів кровотечі та моделі для промивання шлунку.
- 4.3. Очистити тренажери для катетеризації від залишків лубрикантів.

- 4.4. Зафіксувати функціональне ліжко та візок у стаціонарному положенні (на гальма).
- 4.5. Повідомити про залишок витратних матеріалів (шовний матеріал, катетери).
- 4.6. Протерти поверхні манекенів антисептичними засобами згідно з інструкцією до обладнання.
- 4.7. Утилізувати одноразові матеріали (рукавички, катетери) у спеціальні контейнери.
- 4.8. Прибрати робоче місце: скласти витратні матеріали (бинти, шприци, рукавички) у відповідні контейнери.
- 4.9. Перевірити комплектність наборів. Комплекти моделей зберігати у відповідних контейнерах, футлярах, уникати пошкоджень.
- 4.10. Повідомити викладача або лаборанта про будь-які помічені несправності чи пошкодження манекенів під час роботи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. У разі виявлення ознак короткого замикання (запах горілого, іскріння) негайно знеструмити прилад та повідомити викладача.
- 5.2. При отриманні травми (поріз, забій) під час занять — припинити роботу та звернутися за допомогою до викладача.
- 5.3. У разі витоку імітаційної рідини на підлогу — негайно її витерти, щоб запобігти падінню людей.
- 5.4. При виявленні несправності механізму опускання ліжка чи візка — припинити їх експлуатацію до ремонту.
- 5.5. У разі виникнення пожежі — негайно викликати пожежну охорону за номером 101 та покинути приміщення згідно з планом евакуації.
- 5.6. У разі раптового погіршення самопочуття будь-кого з присутніх — надати домедичну допомогу, використовуючи навички та ресурси лабораторії.

РОЗРОБИВ:

Старший лаборант

Олеся ПОТАПЧУК

УЗГОДЖЕНО:

Начальник відділу
охорони праці

Микола НЕГОДЮК

Декан медичного
факультету

Ярослав СТЕПАНЮК

Завідувач кафедри

Микола ГАЛЕЙ